

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії Юлія СТРУТИНСЬКА, 1986 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2019 році Білоцерківський національний аграрний університет за спеціальністю «Садово-паркове господарство», працює на посаді асистента кафедри садово-паркового господарства в Білоцерківському національному аграрному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Біла Церква, виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Садово-паркове господарство».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Уманського національного університету садівництва Міністерства освіти і науки України, м. Умань, від 11 квітня 2024 року № 01-05/71, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Володимира ШЛАПАКА, доктора сільськогосподарських наук, професора, професора кафедри лісового господарства, Уманський національний університет садівництва;

Рецензентів – Анатолія БАЛАБАКА, доктора сільськогосподарських наук, професора, професора кафедри садово-паркового господарства, Уманський національний університет садівництва;

Світлани МАСЛОВАТОЇ, кандидата сільськогосподарських наук, доцента, доцента кафедри лісового господарства, Уманський національний університет садівництва;

Офіційних опонентів – Ярослава ФУЧИЛА, доктора сільськогосподарських наук, професора, завідувача кафедри лісівництва та захисту лісу, Малинський фаховий коледж;

Сергія КОВАЛЕВСЬКОГО, доктора сільськогосподарських наук, професора, професора кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції, Національний університет біоресурсів і природокористування України;

на засіданні 07 червня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство Юлії СТРУТИНСЬКІЙ на підставі публічного захисту дисертації «Використання різних форм сакури (*Prunus serrulata* L.) у моносадах Правобережного Лісостепу України» за спеціальністю 206 Садово-паркове господарство.

Дисертацію виконано в Уманському національному університеті садівництва Міністерства освіти і науки України, м. Умань.

Науковий керівник – Валентин ПОЛІЩУК, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент НААН України, Уманський національний університет садівництва, декан факультету лісового і садово-паркового господарства.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація відповідає вимогам п. 6 Порядку присудження ступеня доктора

філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувачка має 3 наукових публікації за темою дисертації, з них 3 статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України. Публікації відповідають вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 № 44 (зі змінами):

1. Поліщук В. В., Струтинська Ю. В. Оцінювання культивованих в Україні представників роду *Prunus L.* за пилкоутворювальною здатністю. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. Умань, 2022. Випуск 100, частина 1. С. 55–61. URL : <http://dx.doi.org/10.31395/2415-8240-2022-100-1-55-61>

2. Поліщук В. В., Струтинська Ю. В. Особливості мікроклонального розмноження рослин роду *Prunus serrulata L.* для подальшого використання в моносадах. *Наукові доповіді НУБіП України: збірник наукових праць*. Київ, 2023. Випуск №4/104. URL : [http://dx.doi.org/10.31548/dopovidi4\(104\).2023.011](http://dx.doi.org/10.31548/dopovidi4(104).2023.011)

3. Поліщук В. В., Струтинська Ю. В. Розмноження щепленням інтродукованих генотипів роду *Prunus L.* з метою подальшого використання в моносадах. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. Умань, 2023. Випуск 103, частина 1. С. 85–93. URL : <http://dx.doi.org/10.32782/2415-8240-2023-103-1-85-93>

У дискусії взяли участь та висловили зауваження:

Ярослав ФУЧИЛО, офіційний опонент, доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри лісівництва та захисту лісу, Малинський фаховий коледж.

Оцінка позитивна, є зауваження:

1. Згідно назви дисертаційної роботи, вона присвячена дослідженню різних форм сакури (*Prunus serrulata L.*), у той час, як у вступі і по тексту роботи вказується, що досліджується весь рід *Prunus L.* При цьому, досліджувані форми сакури часто помилково називаються видами.
2. Необхідно було б уніфікувати написання сортів (форм), видів сакури (одинарні лапки і назви сортів з великої літери).
3. Стиль викладення матеріалу місцями нагадує публіцистику чи художній твір, де вживаються такі фрази як: «Уявіть собі, за деякими класифікаціями сортів є близько 600» (стор. 28); «заворожуюче красиві сакури» (стор. 34); «Дивовижно виглядає дерево, що посаджене поруч з невеликими представниками хвойних порід...» (стор. 137); «Прекрасні сакури є незамінним елементом декору садів в східному стилі» (стор. 138).
4. На стор. 115 (табл. 4.12) не зрозуміло, як встановлювалася частка інгредієнтів у досліджуваних субстратах: за масою, чи за об'ємом?
5. Невдало сформульовані висновки 3, 4, 10, 11, 12.
6. У списку використаної літератури відсутні наукові праці здобувачки.

7. По тексту роботи трапляються помилки та невдалі вирази (стор.: 23, 24, 26, 27, 28, 29, 127, 130, 131, 134), русизми (31, 73, 75, 85, 86).

Сергій КОВАЛЕВСЬКИЙ, офіційний опонент, доктор сільськогосподарських наук, професор, професор кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції, Національний університет біоресурсів і природокористування України.

Оцінка позитивна, є зауваження:

1. Сорти або культивари не мають своїх власних природних ареалів розповсюдження, тому не можуть бути перенесеними (інтродукованими) за їх межі (ст. 2, 20).
2. В дисертаційній роботі простежується довільне вживання і трактування термінів «вид» і «порода».
3. В підрозділі 2.3 «Методика проведення досліджень» не вказано, згідно яких методик проводили фенологічні спостереження в дослідях.
4. Словники подають терміни «цвісти» і «квітувати» як синоніми. Проте, на нашу думку, якщо у деревних рослин є квіти, то вони квітують. А термін цвітуть це залишки русизмів.
5. Оскільки «сорти» (культивари) отримані методом добору, а не іншими селекційними методами, то не повинно існувати великої різниці у фенофазах між типовими рослинами виду і рослинами внутрішньовидових одиниць. Така розбіжність може бути пояснена або різними ґрунтовими умовами, або різними мікроекологічними чинниками (вологість ґрунту, сонячна інсталяція тощо) місця розташування рослин, або підщепа у випадку гетеро вегетативного розмноження.
6. Потребує пояснення наведення в таблиці 4.2 і рисунку 4.5 середніх показників за сортами сакур, оскільки індивідуальний добір сортів за певними ознаками є важливим для формування насаджень.
7. Для підтвердження наукової новизни розроблені технології та живильні середовища варто було б запатентувати.
8. Збільшення кількості малюнків, діаграм та фотографій значно покращило б дисертаційну роботу.

Світлана МАСЛОВАТА, рецензент, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри лісового господарства, Уманський національний університет садівництва.

Оцінка позитивна, є зауваження:

1. Потребує обґрунтування використання в дисертації терміну «моносад сакур», тому що жодна з ботанічних чи наукових установ України не має у своєму складі такої структурної одиниці. Використовуються алейні, рядові, солітерні або куртинні насадження.
2. На сторінці 3 вказано напрям «Лісове і садово-паркове господарство», правильно спеціальність 206 «Садово-паркове господарство».
3. Наукову новизну необхідно було конкретизувати відповідно розроблених технологій мікроклонального розмноження сакур та підтвердити цифровим матеріалом.
4. Авторка у таблицях 3.1-3.3 вказує, що фаза масового квітання і її закінчення є головними у визначенні сортових ознак сакури. Чому тоді в дослідженнях не фіксувалась ці дати?

5. Обсяг розділу 3 становить 11 сторінок, розділу 4 – 34 сторінки, а розділу 5 – 14 сторінок. Незрозуміло, чому розділ 4 є значно більший за інші?
6. Термін «грунт лісовий» (табл. 4.12) не несе жодної інформації, оскільки може бути заготовлений в насадженнях різних лісотвірних видів з різними хімічними показниками, і відповідно, з різними алелопатичними властивостями.
7. В підрозділі 4.3 «Мікроклональне розмноження *in vitro*» зустрічаються терміни «модифіковані живильні середовища» і «оптимальні живильні середовища», але не вказано, якими складовими вони відрізняються від базових.
8. Висновки до роботи присвячені роду слива, в той час як робота стосується сортів одного виду.

Анатолій БАЛАБАК, рецензент, доктор сільськогосподарських наук, професор, професор кафедри садово-паркового господарства, Уманський національний університет садівництва.

Оцінка позитивна, є зауваження:

1. В анотації дисертації не дублюється вступ, а надається анотований зміст роботи.
2. У дисертації перераховані не всі переваги мікроклонального розмноження рослин, порівняно з іншими методами.
3. Невірно визначено формулювання об'єкту та предмета дослідження. Сорт – внутрішньовидова мінливість виду, а тому правильно говорити про рослини сорту, а не сам сорт.
4. З назви розділу 3 не є зрозумілим, авторка проводить дослідження сортів чи форм сакури?
5. Для кращого сприйняття, результати проведених фенологічних спостережень краще подавати не в таблицях і окремих графіках, а будувати феноспектри, в яких чітко простежуються тенденції впродовж року або певного періоду.
6. У висновках на сторінці 141 авторка вказує «за формування моносадів або озелененні ландшафтів з використанням сортів роду *Prunus L....*», що є невірним тому, що не існує сортів роду, а лише сорти певного виду.
7. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Володимир ШЛАПАК, голова разової спеціалізованої вченої ради, доктор сільськогосподарських наук, професор, професор кафедри лісового господарства, Уманський національний університет садівництва.

Оцінка позитивна, без зауважень.

Валентин ПОЛІЩУК, науковий керівник, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент НААН України, Уманський національний університет садівництва, декан факультету лісового і садово-паркового господарства.

Оцінка позитивна, без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Юлії СТРУТИНСЬКІЙ ступінь доктора філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 206 Садово-паркове господарство.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Володимир ШЛАПАК